

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	BABES BOLYAI TUDOMANYEGYETEM
1.2 Kar	Történelem-Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Történeti Intézet
1.4 Szakterület	Történelem
1.5 Képzési szint	Egyetemi alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	művészettörténet

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	A művészettörténet-írás története (Istoriografia istoriei de artă)						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Kovács Zsolt						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve							
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	V	2.7 Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	0
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium/labor	0
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					2
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					1
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					1
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	56				
3.8 A félév össz-óraszama	112				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Számítógéppel és vetítővel rendelkező terem.
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>A képzőművészetekkel kapcsolatos legjelentősebb elképzelések és a 18. század közepétől önálló tudománnyá szerveződő művészettörténet alapvető területeinek és elméleti megközelítéseinek ismerete. Olyan képességek kialakítása, hogy a hallgatók ezen ismereteket és elméleteket a későbbiekben az egyetemes művészettörténet előadások anyagának elsajátítása, valamint a saját kutatásaik során is használni tudják.</p>
Transzverzális kompetenciák	

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az előadás fő célkitűzése a művészettel kapcsolatos legjelentősebb elképzelések áttekintése, a görög-római antikvitástól kezdve a középkor gondolatrendszeréin át a reneszánsz és barokk kor felfogásáig, hangsúlyosan tárgyalva a 19-20. század művészettörténet-írásának legjelentősebb szerzőit.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>Az előadás fontos specifikus célja a hallgatóknak a művészettörténeti historiográfia, hangsúlyosan a 19-20 század időszakának, alapvető szövegeivel való megismertetése.</p>
	<ul style="list-style-type: none">

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. Az ókori szerzők nézetei. Platón és Arisztotelész. Vitruvius.	Előadás, magyarázatok, példák.	
2. Az ókeresztény időszak és a középkor esztétikai és művészeti nézetei.	Előadás, magyarázatok, példák	
3. A reneszánsz. A humanizmus és a művészettel kapcsolatos elképzelések.	Előadás, magyarázatok, példák	
4. Giorgio Vasari és a művészéletrajzok.	Előadás, magyarázatok, példák	
5. A manierizmus és a barokk nézetei a művészetről.	Előadás, magyarázatok, példák	
6. Johann Joachim Winckelmann és a művészettörténet tudományának kezdetei.	Előadás, magyarázatok, példák	
7. A művészettörténet mint filozófiai tudományág.	Előadás, magyarázatok, példák	
8. A művészettörténet intézményesülésének kezdetei (közgyűjtemények, tanszékek, stb. kialakulása).	Előadás, magyarázatok, példák	

9. Jacob Burkhardt. John Ruskin. A műkritika.	Előadás, magyarázatok, példák	
10. A bécsi iskola. Alois Riegl. Heinrich Wölfflin.	Előadás, magyarázatok, példák	
11. Aby Warburg. Max Dvořak és a szellemtörténeti módszer..	Előadás, magyarázatok, példák	
12. Erwin Panofsky és az ikonológia.	Előadás, magyarázatok, példák	
13. A II. világháború utáni művészettörténet-írás.		
14. Új irányzatok a közelmúlt művészettörténet-írásában.		

Kötelező könyvészet

- *Emlék márványból vagy homokkőből. Öt évszázad írásai a művészettörténet történetéből.* Vál., ford. és az előszót írta Marosi Ernő. Budapest 1976. pp. 9–113.
- Gombrich, Ernst H.–Eribon, Didier: *Miről szólnak a képek?*. Budapest 1999. (EME-Lakatos, EGA)
- Kultermann, Udo: *Istoria istoriei artei.* I–II. București 1977.(IA vagy AIA, BCU, AKAD)
- Wölfflin, Heinrich: *Művészettörténeti alapfogalmak. A stílus fejlődésének problémája az újkori művészetben.* Bp. 2001. (EGA, AKAD)

Ajánlott könyvészet:

Az égi és a földi szépről. Források a későantik és a középkori esztétika történetéhez. Közre-adja Redl Károly. Budapest 1988. (BCU, EGA)

Art history and its methods. A critical anthology. Selection and commentary by Eric Fernie. London 1999. (EGA)

Beke László: *Panofsky és az ikonológia.* Utószó Panofsky E.: *A jelentés a vizuális művészetekben.* Budapest 1984.

Bialostocki, Jan: *O istorie a teoriilor despre artă.* București, 1977 (AIA)

Blunt, Anthony: *Artistic Theory in Italy 1450–1600.* Oxford 1940.

Burckhardt, Jakob: *A reneszánsz Itáliában.* Bp. 1978. (BCU, EME, EGA, AKAD)

Dvořák, Max: *A művészet szemlélete. Válogatott tanulmányok.* Vál. Radnóti Sándor. Budapest, 1980.

„Emberek, és nem frakkok”. *A magyar művészettörténet-írás nagy alakjai. Tudománytörténeti esszégyűjtemény.* In: ENIGMA. Művészetelméleti folyóirat 47-49.

Emlék márványból vagy homokkőből. Öt évszázad írásai a művészettörténet történetéből. Vál., ford. és az előszót írta Marosi Ernő. Budapest 1976. (EGA, EME–Jordáky-ház)

Gombrich, Ernst H.: *Művészet és illúzió. A képi ábrázolás pszichológiája.* Bp. 1972. (AKAD, EGA) Idem: *Reneszánsz tanulmányok.* Budapest 1985. (AKAD, Heltai)

Idem: *Moștenirea lui Apelles. Studii despre arta Renașterii.* București 1981. (IA)

Idem: *Normă și formă. Studii despre arta Renașterii.* București 1981.

A magyar művészettörténetírás programjai. Válogatás két évszázad írásaiból. Bp. 1999. 322–386 (EME,

EGA)

Németh Lajos: *Törvény és kétely. A művészettörténet-tudomány önvizsgálata.* Budapest, Gondolat, 1992.

Panofsky, Erwin: *Ikonográfia és ikonológia: bevezetés a reneszánsz művészet tanulmányozásába.* = *A jelentés a vizuális művészetekben.* Budapest, 1984. Románul is az *Artă si semnificatie*, București 1980. c. tanulmánykötetben. (IA)

Idem: *Renaissance and Renaissances in Western Art.* Stockholm 1960. –Románul: *Renaștere si renașteri in arta occidentală.* Bucuresti 1974. (AIA)

Idem: *Idea. Adalékok a régebbi művészetelmélet fogalomtörténetéhez.* Budapest 1998. Románul: *Ideea.* București 1975.(Jordáky, AIA)

Radnóti Sándor: *A Pátosz és a Démon – Aby Warburgról.* Bev. Aby M. Warburg: *Pogány-antik jóslás Luther korából.* Budapest 1986.

Riegl, Alois: *A későrómai iparművészet.* Budapest 1995 (Heltai)

Idem: *Művészettörténeti tanulmányok.* Budapest 1998. (Heltai, EGA)

Schlosser, J. v.: –Magnino: *La letteratura artistica.* Firenze 1956.

Sedlmayr, Hans: *Epoci și opere. Studii de istoria artei.* I–II. București 198?. (IA)

Venturi, Lionello: *History of Art Criticism.* New York 1936. Románul: *Istoria criticii de artă.* București 1970. (AIA)

Aby M. Warburg válogatott tanulmányai. Szerk.: Széphelyi F. György. Budapest 1995.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

•

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az előadásokon elhangzottak és a kötelező könyvészet ismerete	Írásbeli vizsga	80 %
	Dolgozat		20 %
10.5 Szeminárium / Labor			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

•